

บทที่ 3

ระเบียบวิธีศึกษา

การศึกษาแบบอิสระเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานต่อการนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ ได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาไว้ ดังนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา
- 3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 ระยะเวลาในการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาความคิดเห็นของพนักงานต่อการนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในแนวทางปฏิบัติของการทำระบบ HACCP ความรู้ความเข้าใจของพนักงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อการนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นม

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานของโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ซึ่งมีรับผิดชอบงานทางด้านผลิตผลิตภัณฑ์ ควบคุมคุณภาพ ช่อมบ่ารุง คลังสินค้า และบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 30 คน

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยสอบถามจากพนักงานของโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ซึ่งมีรับผิดชอบงานทางด้านผลิตผลิตภัณฑ์ ควบคุมคุณภาพ ช่อมบ่ารุง คลังสินค้า และบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 30 คน

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมบทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สิ่งตีพิมพ์ เอกสารการอบรม เอกสารมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และตำราต่างๆ ที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการนำระบบ HACCP มาใช้ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบ HACCP มาประยุกต์ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งในโรงงาน ตำแหน่งในระบบความปลอดภัยของอาหาร (HACCP)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ ได้กำหนดน้ำหนักคำตอบของการให้คะแนน ตามวิธี Simple Attitude Scaling กำหนดน้ำหนักของคำตอบเป็นคะแนนไว้ดังนี้

คำตอบ	คะแนน
ไม่ใช่	0
ใช่	1

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ระบบ HACCP ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับในการจัดทำและนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 99) และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำและนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 99) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับในการจัดทำและนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่

มีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
มีความคิดเห็นเห็นด้วย	4 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่แน่ใจ	3 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำและนำระบบ HACCP มาใช้ใน
โรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่

พบปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด	5 คะแนน
พบปัญหาและอุปสรรคมาก	4 คะแนน
พบปัญหาและอุปสรรคปานกลาง	3 คะแนน
พบปัญหาและอุปสรรคน้อย	2 คะแนน
พบปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด	1 คะแนน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้และการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการตามระบบ HACCP ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละข้อ คำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 99) ซึ่งมีเกณฑ์
การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

มีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
มีความคิดเห็นเห็นด้วย	4 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่แน่ใจ	3 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

ส่วนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อข้อเสนอแนะในการจัดทำและนำระบบ
HACCP มาใช้ให้ประสบความสำเร็จ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) โดยแต่ละข้อ คำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่
เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 99) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละ
ระดับดังนี้

มีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน
มีความคิดเห็นเห็นด้วย	4 คะแนน

มีความคิดเห็นไม่แน่ใจ	3 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
มีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดย ผู้วิจัย นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 30 ชุด มาจัดหมวดหมู่ และทำการวิเคราะห์ ข้อมูล ด้วยการแปลงสภาพแนวความคิดเห็นหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และ เพื่อทำการคำนวณหาค่าสถิติ แล้วสรุปผลการศึกษาวินิจฉัยนำเสนอในรูปแบบลักษณะของการใช้ตารางประกอบ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการนำระบบ HACCP มาใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ์นม เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 317 – 318)

ระดับคะแนน	ความหมาย
(จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดคิดเป็น 100%)	
80.01 – 100.00	มีความเข้าใจมากที่สุด
60.01 – 80.00	มีความเข้าใจมาก
40.01 – 60.00	มีความเข้าใจปานกลาง
20.01 – 40.00	มีความเข้าใจน้อย
0.01 – 20.00	มีความเข้าใจน้อยที่สุด

ระดับคะแนน	ความหมาย
(จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด)	
25.00 – 30.00	มีความเข้าใจมากที่สุด
19.00 – 24.99	มีความเข้าใจมาก
13.00 – 18.99	มีความเข้าใจปานกลาง

7.00 – 12.99

มีความเข้าใจน้อย

0.00 – 6.99

มีความเข้าใจน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ระบบ HACCP ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้และการมีส่วนร่วมในการดำเนินตามระบบ HACCP ในโรงงานผลิตภัณฑ์นมเชียงใหม่ และความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อข้อเสนอแนะในการจัดทำและนำระบบ HACCP มาใช้ให้ประสบความสำเร็จวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับการแปลผล ได้นำคะแนนค่าเฉลี่ยคำตอบของความคิดเห็นมาเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปล ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 100) มีดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

3.5 ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2549 ถึง เดือนพฤษภาคม 2549